

EL PROCÉS DE CONSTRUCCIÓ EUROPEA

La Unió Europea és fruit d'una voluntat política sostinguda que ha garantit la pau, la prosperitat i cohesió social, la democràcia i l'estat de dret a Europa.

El continent europeu, que durant les primeres dècades del segle XX fou origen i escenari de les dues guerres més àmplies i devastadores viscudes per la Humanitat, així com de les violacions de drets humans més massives i sagnants, va tancar el segle oferint el model de cooperació i integració polítiques únic. És avui l'exemple més reeixit de resolució de conflictes i de superació d'aquests per via de la cooperació i constitueix un model únic d'integració regional, element de referència per altres àrees del món, amb les quals volem compartir aquesta experiència. Els europeus som avui els primers donants d'ajuda al desenvolupament, i contribuïm en l'extensió de la democràcia i els seus valors al món, amb la promoció de la pau en primer lloc.

Un dels objectius fonamentals pels socialistes de la Unió és el benestar dels ciutadans. Però la Unió és conscient que aquest benestar s'ha de fonamentar tant en l'estímul del creixement com en el reequilibri territorial i social. Per això, la solidaritat i l'extensió dels drets socials es troben en la base del nostre model de prosperitat. Les accions en favor de la cohesió han permès a la Unió afavorir els territoris més empobrits i el progrés de tots. Els programes de lluita contra la pobresa i l'exclusió social, els fons destinats a la millora de les condicions estructurals dels territoris i al desenvolupament rural, així com la cooperació política pel foment de la plena ocupació, són exemples ben presents d'aquesta acció europea en favor del benestar. A més a més, la Unió és avui un mercat únic amb més de 450 milions

d'habitants que s'ha dotat d'una moneda única, l'euro, que ens fa més forts i estables en l'escenari mundial.

La Unió vetlla per un desenvolupament sostenible. Ofereix un marc legislatiu que garanteix la protecció ambiental, la protecció dels consumidors i la seguretat alimentària. La cooperació per a la innovació i la recerca, la creació d'un espai universitari europeu i els programes d'educació ens projecten cap a una major integració entre tots. Més d'un milió de joves europeus han estudiat a un altre país d'Europa gràcies al programa ERASMUS i centenars de milers d'escoles, d'empreses i d'entitats socials han participat en programes europeus d'intercanvi, fent que Europa sigui ja per molts l'espai real on pensar els propis projectes de futur.

Els valors que fonamenten la Unió són el respecte a la dignitat humana, la llibertat, la igualtat, el respecte dels drets humans, la cultura, la democràcia i l'estat de dret. La Unió ha permès la defensa d'aquests valors pels seus Estats membres i ha estat un objectiu de democràcia i llibertat per un nombre cada vegada més gran de països. És un espai de garantia de drets cada cop més fort, que té com un dels seus objectius la lluita contra la discriminació i que assenjala com un element clau de la seva societat la igualtat entre homes i dones. La Unió i les seves institucions representen una experiència única de democràcia supranacional, un sistema complex que permet prendre decisions respectant el principi de majoria, la subsidiarietat i la diversitat.

La Unió Europea es troba avui en un moment decisiu en la seva trajectòria. Els Tractats que fins ara s'han anat superposant es

converteixen en un sol Tractat constitucional, una Constitució europea, fruit d'un profund procés de diàleg i negociació, que expressa una forta determinació de futur. És un pas molt important que celebrem.

La Constitució consolida els valors en els quals s'ha fonamentat històricament la Unió. Els amplia incorporant els drets de les persones que pertanyen a una minoria i fixa la igualtat home dona com un valor comú de la societat europea. La Unió incorpora el text de la Carta dels Drets Fonamentals, potser el text més modern i ambiciós proclamat fins avui i que ens fa ciutadans de la Unió.

La Constitució ratifica el compromís d'Europa amb la pau. Amplia els instruments de cooperació en les polítiques d'interior i justícia, dins de les seves fronteres però també en les seves relacions amb altres estats. Vol oferir als seus ciutadans un espai de llibertat, seguretat i justícia. Actua també en l'àmbit de la immigració i la integració dels immigrants. Obra en pro d'un desenvolupament sostenible basat en un creixement econòmic equilibrat i en una economia social de mercat. Combat l'exclusió i la discriminació. Fomenta la cohesió econòmica social i territorial i la solidaritat entre els estats membres. Respecta la diversitat cultural i lingüística d'Europa i la preservació i el desenvolupament del patrimoni cultural europeu.

Per primera vegada la Unió diu en el seu Text fonamental que, en els seus procediments, respectarà també l'autonomia local i regional, i estableix per primer cop la consulta no només als parlaments nacionals sinó també als parlaments regionals amb capacitats legislatives quan les seves competències puguin ser afectades per les

accions de la Unió. Igualment, es reforça el Comitè de les Regions, al que se li atorga la capacitat de recórrer davant del Tribunal de Justícia de la Unió. La generalització de la majoria qualificada front la unanimitat per prendre decisions, i el fet de considerar la codecisió com el procediment normal i no excepcional per a legislar són passes importants vers l'aprofundiment de la democràcia.

La Constitució europea serà traduïda per primera vegada al català, i la versió catalana serà dipositada junt a les altres i amb el mateix valor. Figura a més annex al Text constitucional una declaració en virtut de la qual la Unió es compromet amb la diversitat cultural d'Europa i a tenir una especial atenció a les llengües. És una porta oberta que pot donar fruits immediats, com la incorporació del català, a l'empara d'aquesta declaració, en els programes europeus d'educació i cultura, i que ens permetrà seguir treballant pel ple reconeixement de la nostra llengua i el seu ús en la relació amb les institucions europees.

És per aquestes raons que el 10è Congrés del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE) pren una resolució sobre la Constitució Europea.

RESOLUCIÓ DEL 10è CONGRÉS DEL PSC SOBRE LA CONSTITUCIÓ EUROPEA

Els caps d'Estat i de govern de la Unió Europea van aprovar, el passat 18 de juny de 2004, un projecte de tractat constitucional que modifica les institucions europees. Correspon ara a cada Estat membre procedir a la seva ratificació. Aquesta Constitució només podrà entrar en vigor amb l'aprovació de tots. S'obre, doncs, a tot Europa i al

nostre país, un debat polític sobre aquesta ratificació. És un moment en què tots els partits hem de prendre posició davant l'opinió pública de Catalunya, sense ambigüitats.

Els socialistes europeus hem impulsat i contribuït de manera important, al llarg dels dos darrers anys, a aquesta Constitució. Tant pel que fa al procés d'elaboració del projecte (no en cenacles a porta tancada, com en el passat, sinó en una assemblea treballant obertament) com pel que fa al seu contingut (en relació als drets fonamentals dels ciutadans i ciutadanes i a l'organització de les institucions de la Unió Europea), aquest projecte de Constitució marca un pas endavant en la direcció que desitgem: vers una Europa unida i forta, política i social, actuant de manera unida en el món.

En efecte, el propi mètode utilitzat per a la redacció del text constitucional (la Convenció) constitueix un progrés decisiu i irreversible en la política d'obertura i transparència que els socialistes preconitzem, enfront de les negociacions intergovernamentals a porta tancada. Marca un camí que ha de dur al desenvolupament de veritables partits europeus i la consolidació d'un espai públic europeu. Per als i per a les socialistes de Catalunya i de tot Europa aquest aspecte és essencial i, per ell mateix explicaria un vot favorable al projecte de Constitució, perquè creiem que el projecte socialista del segle XXI consisteix precisament en traslladar als espais europeu i global la política de reformes realitzada en el marc de l'Estat-nació. Per això és vital la construcció d'un *demos* europeu i d'un escenari europeu per un socialisme capaç de contribuir decisivament a la creixença de la potència política d'Europa per enfortir i difondre el seu

model social de igualtat i justícia, i per actuar, enfront de la globalització, per un ordre mundial més just i pacífic.

Les darreres modificacions introduïdes pels governs dels Estats membres en la Conferència intergovernamental (CIG) afecten sobretot als aspectes institucionals (composició de la comissió, nombre d'escons en el Parlament, definició de la majoria qualificada). El text final no ens satisfà al cent per cent: és un pas endavant encara massa modest i en alguns aspectes limita el projecte que fou aprovat per la Convenció europea. Però reforça de forma clara la democràcia i la capacitat d'actuació de la Unió europea i creiem que pot significar un instrument essencial per avançar en la construcció d'una Europa més forta i més unida.

En l'aspecte dels drets, el projecte de tractat constituent reforça la ciutadania europea incorporant la Carta dels Drets Fonamentals i fent-la així vinculant. Ultra el reconeixement dels drets democràtics i socials individuals dels ciutadans i ciutadanes, consagra un model social europeu que afirma, en el seu nucli, un projecte de justícia social que té com objectius la "plena ocupació i el progrés social", la lluita contra "l'exclusió i les discriminacions", la "justícia i protecció socials", la "igualtat entre dones i homes", la "solidaritat", la "cohesió social i territorial", el "desenvolupament sostenible", el "comerç just" i l' "eliminació de la pobresa" a Europa i al món. El projecte constitucional afirma també, de manera clara, el dret a la diversitat cultural i lingüística, així com els nous drets dits de "tercera generació": a la protecció i defensa del medi ambient, dels consumidors i de les dades personals.

En l'aspecte polític, la Constitució marca un punt de transició entre l'Europa d'ahir, més econòmica i tecnocràtica, i l'Europa de demà, que serà necessàriament més política i més integrada, i que ha de ser més propera als ciutadans i més democràtica. És un text que consolida i simplifica el conjunt dels tractats europeus preexistents i fa, doncs, més simple i comprensible pels pobles d'Europa el funcionament de les institucions de la Unió. L'extensió sense precedents dels poders del Parlament Europeu farà d'aquesta institució democràtica, la més directament vinculada a la ciutadania, una cambra legislativa genuïna que produirà veritables lleis europees. Un/a Ministre/a d'Afers Exteriors de la Unió, al front d'un servei diplomàtic europeu, obrirà el camí cap a una veritable política exterior i de seguretat comú, objectiu indispensable pels que volem una Europa internacionalment forta, activament favorable a la pau, el desenvolupament i la democràcia en el món de la globalització. L'extensió del mètode de majories qualificades i la restricció del veto que significa el criteri d'unanimitat permet avançar vers una major integració i coordinació de les polítiques europees, implicant a tots els Estats membres o a aquells que, en un o altre camp, vulguin anar més a fons i més enllà en el procés d'integració.

També pel que fa al reconeixement i la presència de Catalunya a Europa creiem que el procés constituent ha significat un pas endavant. Per primera vegada un govern espanyol ha plantejat als altres governs europeus el reconeixement constitucional de la nostra llengua i dels seus drets a Europa. I per bé que el resultat assolit no sigui encara satisfactori, significa que l'acció per l'estatut del català i per la presència de Catalunya podrà desenvolupar-se en molt millors condicions que en el passat.

En l'aspecte social, el projecte de tractat constitucional consolida uns drets socials molt extensos, tant a nivell d'empresa - dret de vaga, dret a la informació dels treballadors, dret de negociació col·lectiva, protecció contra els acomiadaments - com a nivell del conjunt de la societat - dret a l'educació gratuïta, a l'accés als serveis públics i a la Seguretat Social. En aquest sentit, és molt significatiu i important per nosaltres que la Confederació Europea de Sindicats (CES) hagi cridat, el passat 15 de juliol, a aprovar la Constitució europea i que el seu secretari general hagi afirmat que la Constitució significa un pas endavant pels treballadors i les treballadores.

Considerem que aquest projecte de tractat constitucional és, efectivament, un pas endavant. No el considerem com un punt d'arribada sinó com un nou punt de partida. D'una manera immediata proposarem que es vagi més enllà i, en particular, que la nova legislatura del Parlament europeu mantingui un caràcter constituent. Per fer front als reptes interns i externs, el procés d'integració europea ha de continuar avançant, i a un ritme ràpid. El procés que va del Tractat de Maastricht (1992) al d'Amsterdam (1996), al de Niça (1999) i a l'actual (2004) continuarà endavant i, en la nostra previsió, s'accelerarà, excepte si una frenada marcada per les resistències intergovernamentalistes i particularistes s'imposés a l'actual majoria europeïsta dels pobles d'Europa. Els sectors que diguin "no" a la nova Constitució assumiran la responsabilitat de fer recular l'esperit europeu en les nostres societats i d'aïllar-les, quan és precís exactament fer el contrari.

Reforçar una majoria europea de progrés i dur-la a les posicions més avançades possibles en el camp social, en l'internacional i en el de les llibertats individuals i col lectives és, per al PSC, una responsabilitat i una tasca de caràcter fonamental i prioritari.

Els i les socialistes catalans ens reconeixem en el lema sota el qual es presenta el projecte de Constitució Europea: "Units en la diversitat". Creiem que cal ratificar aquest projecte i, arribat el moment de refrendar-lo, demanarem als ciutadans i ciutadanes el seu vot afirmatiu.

10è Congrés del PSC

24 de juliol de 2004